

DET KONGELIGE
KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENT

Telemark Kontrollutvalgssekretariat IKS
Postboks 83

3833 BØ I TELEMARK

Deres ref

Vår ref
08/2790-3 JMS

Dato
25.05.2009

Kommunenes forhold til de kirkelige fellesrådene

Vi viser til brev av 3. desember 2008 vedrørende kommunenes forhold til de kirkelige fellesrådene. I brevet er det bl.a. reist spørsmål om kommunenes innsynsrett i hvordan kirkelige fellesråd forvalter midler som i hovedsak er tildelt fra kommunene.

Kommunal- og regionaldepartementet har bedt Kultur – og kirke departementet som ansvarlig departement for kirke loven, om en redegjørelse for hvilke muligheter kommunene har for å kontrollere hvordan kirkelig fellesråd anvender kommunale bevilgninger til kirkelige formål. Redegjørelsen under bygger på Kultur- og kirke departementets uttalelse.

Forholdet mellom kirke og kommune er basert på samarbeid og samvirke. Ved kirke loven av 1996 ble ansvaret for den lokale kirkeforvaltningen gitt til et valgt kirkelig organ (fellesrådet), men lovgivningen viderefører og bygger på tidligere forutsetninger om dialog og samvirke mellom kommune og kirke. Det økonomiske ansvaret som kommunene hadde for den kirkelige virksomheten, ble videreført i loven ved at § 15 angir områder som kommunene har et forpliktende utgiftsansvar for. Det er ikke gitt formkrav for kommunens bevilgninger, men i tråd med kirke lovens system bør ikke bevilgningsvedtak generelt utformes slik at det svekker kirkens (fellesrådets) selvstendige ansvar for disponeringen av midlene. Det vil likevel være full adgang for kommunene å øremerke midler til særskilte formål, som for eksempel utvidelse av kirkegårder eller til særskilte tiltak rettet mot kirkebyggene.

Innsynsrett for bevilgende myndigheter eller andre som yter midler til fellesrådet er ikke særskilt regulert i kirkeloven eller i forskrift om økonomiforvaltning for kirkelige fellesråd. Forskriften skal legge til rette for god økonomistyring og forsvarlig økonomiforvaltning i fellesrådet, men det er ikke tatt inn særskilte bestemmelser i forskriften som regulerer innsynsrett for andre. Fellesrådene er imidlertid som alle andre som mottar midler, forpliktet til å forvalte disse og redegjøre for anvendelsen i samsvar med forutsetninger og rapporteringskrav som bevilgende instans setter, enten dette er staten, kommunene eller private. For ytterligere å legge til rette for god kommunikasjon mellom kommunen og fellesrådet, og særlig i forhold til økonomiske spørsmål, følger det av kirkeloven § 12 at kommunen skal oppnevne en representant i fellesrådet. Fellesrådene er en del av det offentlige, og er således bl.a. underlagt offentlighetslovens bestemmelser på tilsvarende måte som kommunene.

I lys av ovenstående legger departementet til grunn at kommunene vil kunne betinge seg full innsynsrett i hvordan fellesrådet disponerer kommunale bevilgninger. Det vil heller ikke være noe i veien for at kommunene ved bevilgningsvedtak stiller som krav at kontrollutvalgene skal ha adgang til å føre kontroll med hvordan midlene forvaltes m.m.

Vi vil for øvrig opplyse om at henvendelsen er oversendt arbeidsgruppen som skal vurdere tiltak for å styrke egenkontrollen i kommunene, jf. vedlagte brev. Departementet har bedt arbeidsgruppen vurdere om det er behov for å lovfeste, ev. forskriftsfeste, kommunenes adgang til å føre kontroll med hvordan kommunenes bevilgninger til kirkeformål blir anvendt.

Med hilsen

Helga Hjorth e.f.
avdelingsdirektør

Jan Morten Sundeid
seniorrådgiver

Kopi til:
Kultur- og kirke departementet

